

fruct. numero 21. Mod. in empur. iur. tit. 6. de seruis. in prelad. n. 80. Auend. de censu. cap. 4. n. 2. & 3. D. Ioan. del Castil. controu. lib. 1. sine de usufr. c. 29. a num. 15. & tom. 4. c. 33. num. 9. Donel. d. libro 9. comment. c. 21. vers. Huic simile, ad fin. & libro 10. c. 5. vers. Inde dubitatum, cum duobus sequentibus, & ad eum Hillig. lit. F. & G. Iul. Pacius legum conciliatar. centur. 6. q. 31. Ener. Bronchorst. enantiophan. sine controuersarum quest. cent. 1. assert. 87. Quamquam hi omnes (vt obiter dicam) in explicandi modo non conueniant; nam eorum plerique, nempe Conan. Cuiac. Zephal. Barbof. Pichard. Lara, & Castillus, in eo potissimum vim statuunt, quod in dicta lege fundi relictus fuerit fundi reditus, quo nomine eum tantum intelligi volunt, qui ex nummaria fundi locatione redigitur, maxime stante testatoris consuetudine, sic fundum locandi, & ideo etiam eo directe legato, nullum ius reale vsusfructus constituit putant, quemadmodum ex verisimili defuncti mente constitueretur, si fructus fundi legaretur, d. l. si quis ita 20. ff. de usufr. l. cum ita legatum 41. ff. de usu. & usufr. leg. quas sic conciliant cum d. leg. fundi. At verò Accurs. Bart. Bald. Castrenf. Alex. Costalius, Pinellus, Menoch. Surd. Mendez, Gratianus, Morla, Auend. Donel. Faber, Pacius, & Bronchorst. longè quidem verius (ni fallor) non ex eo sumunt interpretationem dicta l. fundi, quòd reditus tantum non etiam fructus illius certi ac designati fundi relictus fuerit, sed quòd non fuerit directè relictus, sed hæres eum ex illo fundo præstare grauat, atque ita nullum ius reale vsusfructus in eo sit constitutum, prout constitutum censetur, si fundi reditus directè relictus fuisset, nec enim reditus à fructu regulariter distinguitur, l. usufructu 7. §. 1. ff. de usufr. l. patrimonij 2. & lege qui fructus 25. & in dicta Glof. & communis, ff. de usu. & usufr. leg. l. si quis argentum 35. §. 1. Codice de donat. eum relatis à Rodrig. qui bene explicat, de relictibus, libro primo, quest. 1. numero 1. Nisi forsitan non simpliciter reditus fuerit relictus, sed relictus fuerit certa aliqua pars ex reditu fructuum fundi, quo legandi modo satis testator significat, velle se, hæredem fructus percipere, & ex eorum reditu, vel redactu, quod in proposito idem est, certam illam partem legatario soluere, quæ propria species est. Text. alioqui difficilis in l. defuncta 58. alias 65. §. Sempronio, ff. de usufr. vt sentit non obsecrè Albet. ibi, verlic. Item nota, Fulgof. in d. lege si quis ita, verlic. Animaduerte, apertiusque interpretantur Pinel. dicto numero 13. verlic. Item licet littera, (qui & numero 14. non malè communem defendit interpretationem) Donel. dicto lib. 10. capite 5. versiculo Alter est, Costal. ad relatum legem si quis, Antonius Fab. ad d. §. Sempronio, in fin. princip. Paci. d. cent. 6. questione 31. Bronchorst. d. assertione 87. versiculo Secundo aduersatur, quicquid aliter interpretetur Fulgof. in dicta lege defuncta, numero 3. à quo tacite sumpsit Conan. d. libro 4. capite 3. numero 4. quem referunt, & sequuntur Mendez, (male tamen eius intellectum Bartolo adscribens) ad relat. Rubr. Codice de annon. ciuil. numero 56. D. Castil. de usufr. dicto cap. 29. numero 25. Hillig. ad Donel. d. cap. 5. lit. G. verlic. Firmior. Vt ex his constet, quantum fallatur vir aliàs doctissimus D. Ioan. del Castil. d. capite 29. n. 26. quem simpliciter refert Hillig. dicto capite quinto, lit. E, dum aded nouum ac dubium putauit quod Menoch. docuit dicta presump. 136. numero 9. verlic. Et quod est dictum, legatum nempe fructuum à legato reditum regulariter non distare, vt non dubita-

uerit asserere, id solum Menochium dixisse, nec alium scribentium ad hoc attendisse; non animaduertens imò Accurs. & reliquos paulò ante relatos id pro competo habuisse, sed clarius docuisse Bartol. in dicta lege fundi, in principio, versiculo Sed quero, illic; Non intelligaris, quòd hoc fit propter verbum reditus, hic positum, quia idem est legare reditum, & legare fructum, Albericum in dicto §. Sempronio, versiculo Quid si dicat, Cumanum in lege nihil proponi, circa finem, versiculo Si autem legauit, ff. de legat. 1. eundem Menoch. alibi, nempe dicto consilio 330. numero 14. in fine. Surd. dicto cons. 319. numero 16. versiculo Et per hoc tollitur, ac Donellum d. lib. 10. c. 5. vers. Sed duobus. Nec dicatur (vt ad rem redeam) quòd cum in censu consignatio anni reditus præstatio tantum sit in obligatione, nec possit illi à creditore propria auctoritate percipi, per consequens non magis in eo, quam in promissione, vel legato præstationis annuæ, ius aliquod reale contrahatur, sed personalis tantum obligatio aduersus impositorem, & eius hæredes. Quia ex dictis planè constat, in eo potissimum differentiam consistere, quòd in censu ius annuæ præstationis principaliter constituitur super fundo, eumque afficit onere reali talis præstationis, quod ad quemlibet eius possessorem transit, vt sæpè diximus; id quòd longè aliter se habet in promissione, vel legato præstationis annuæ, ex certo fundo faciendæ, vt in specie memoratorum iuris locorum, tunc enim ipsa annua præstatio principaliter est in obligatione, fundus verò tantum in executione, quippe qui post perfectam dispositionem designatur, vt ex eo præstatio fiat, iuxta ea, quæ cum pluribus docui, ac probaui, contraria iura concilians differt. 33. numero 49. ante med. vers. Dixi ex natura, frequentiusque affert, dictionem ex adlici executioni dispositionis iam perfectæ, atque ita per prius supponere personalem diponentis obligationem, vel eius in quem dispositionem contulit, vt notat Glossa verbo in personam, versicul. Et hoc etiam, in lege Gaius Seius 12. ff. de ann. leg. Ioann. Fabian. in §. item Serniana, numero vltim. versic. Illud verò satis, & versic. Præterea verba hæc, insf. de alt. Bartol. in leg. Lucius Titius 12. num. 3. ff. de alim. & cibarij leg. Paul. de Castrenf. consil. 333. circa med. vers. Etiam posito quòd de relictibus, volum. 1. Ludouic. Roman. consil. 388. num. 3. vers. Licet secus foret, Aluarez Valacus tamen parum firmiter de iure emphiteut. quest. 32. numero 17. vers. Alij igitur.

Sed in contrarium non parum vrget Textus difficilis in leg. nihil proponi 120. alias 123. in princ. ff. de legat. 1. vbi Vlpian. nihil proponi (ait) cur prohibeatur hæres adicipia distrahere, è quorum reditu (vt verior habet lectio) sportula sunt relictæ, salua tamen causa legatij, ex quibus verbis constat, adificia seu domos, ex quorum reditu sportula sunt relictæ, si ab hærede distracta sint, in eorum emptorem transire cum sua causa, sine onere sportulas ipsas soluendi, hæc enim vis est verbi causa vt significet idem quod onus, leg. & post litem 125. res que, illic: Cum sua scilicet causa, ff. famul. vcrisc. leg. si connerit 18. §. si fundus, illic: Quia cum sua causa fundus transeat, ff. de pignorat. actio. leg. alienario 67. illic: Quia cum sua causa dominium ad alium transferimus, ff. de contrahend. emptio. lege 2. in princip. & lege in tabulis 38. illic: Vt cum sua causa alienentur, Digestus de statu liber. lege Pomponius 13. §. 1. Digestus de acquis. possess. lege vnic. illic: Cum sua causa res suas alienare, in dicto Text. ibi, cum suo onere, Codice rem alienam gerentibus, &

& lege si debitor 12. illic: Dominium cum sua causa transfuit ad emptorem, Codice de distract. pignor. Vt ex hoc cauendum sit à Bald. & Cumanum in dicta lege nihil, Cuiac. lib. 2. responsorum 17. ad eandem leg. Flores Diaz de Mena dict. quest. 17. numero 5. & Hieron. Fernandez Otero in disputat. variarum iuris quest. part. 1. quest. 5. numero 7. omnino fundentibus decisionem dict. leg. nihil proponi, cum dictione dict. leg. fundi Aebutiani, ac similibus, & non magis in illa quam in hac onus fundo impositum esse existimantibus, sed in omnium specie hæredem tantum fuisse grauatum date fundi reditus, & ideo solum personalem actionem aduersus eum competere, & nullam aduersus possessorem; id namque aperte conuincitur ex relatis verbis: Salua tamen causa legatij, quæ onus fundo impositum, quod eius possessorem legatur, manifestè demonstrant. Ea igitur interpretatione, & aliis omisiss, verissime respondendum est, decisionem illam specialiter procedere favore alimentorum, in quibus speciale est, vt designatio fundi, ex quo præstentur, eius inducat hypothecam, quo saltem excusso hærede, exerceri potest aduersus quemcumque possessorem, vt obiter monui supra numero 150. in fin. & latius aliis in locis, ibi indicatis. Talem vero fuisse causam, ob quam legatum illud emanauit, imò & publicam ac perpetuam, apparet ex verbo sportula, quod inter alia significat erogationis, quæ in ordines decurionum alienius lætitiæ causa, vel in Sacerdotes, aut alias personas pietatis ergo fiebant, in eorum salaria, vel alimenta, & nedum inter viuos distribui, sed in vltimis quoque elegiis in perpetuum relinqui solebant, lege si sponsus 5. §. si mulier 17. alias leg. si mulier 6. vbi not. Bud. ad med. versicul. Non absimile, ff. de donat. inter, leg. si quid relictum 117. leg. ciuitatis 122. versicul. Aut quod ad diuisionem, & versicul. Hoc amplius, ff. de legat. 1. leg. annua 20. §. 1. & leg. cum quidam 23. ff. de ann. legat. leg. sportula 6. §. 1. illic: Sportulas decurionum accipiunt, ff. de decur. tradant Alciat. libro 3. disputat. capite 17. versicul. Ceterum cum aliquis, Cuiac. vbi proximè, Brisson. Præteius, & alij lexicographi, vique ad Caluinum verbo sportula, eleganter P. Martinus de Roa, plura ex Martia, & aliis bonis Authoribus adferens, de die natali, sacro, & profano, capite 12. à princip. D. Pichard. ad §. Tripli 24. numero 9. in fin. de alt. Quam interpretationem ad relatum leg. nihil, non obsecrè sentit Accurs. schol. 1. ibi, ad sportulas vel alimenta decurionum, in dicto schol. sequenti ad verbum causa legatij, illic: Præstandi ab hærede, alias possessore fundi, quibus verbis significat, hæredem primò executiendum esse, & in subsidium conueniri emptorem posse ratione hypothecæ, quæ fundus ille speciali alimentorum favore affectus est, sequuntur Odofredus Bartolus Albericus Florianus, Angelus Paulus Castrenf. & Imola ibi. Qui rursus addunt, hodie stant leg. 1. & 2. Codice communia deleg. vbi generaliter pro legatis hypothecaria etiam actio prodita est, illius legem specialitatem cessare. Verum ego etiam hodie eam durare existimo, quia cum onus illud sit perpetuum, vt dixi, satisfactum ex relatis iuribus apparet, maxime ex d. leg. annua 20. §. 1. & leg. cum quidam 23. vbi que in fin. ff. de ann. leg. cum traditis ab Antonio Gomezio var. resolut. lib. 1. capite 12. numero 6. & D. D. Iof. Vela Differtat. Iuris Tom. 1.

lib. 2. capite 11. numero 48. Aluarez de coniecturata mente defuncti lib. 2. capite 1. §. 2. numero 24. (quicquid de eo debent Flores, & Oterus supra imò temporale id onus fuisse constanter asserunt Felic. tom. 2. de censu. lib. 2. capite 3. numero 20. vers. Nec obstat) non propriam inducit hypothecam, sed impropriam, & irregularem, quæ ipso iure fundum afficit, & in quemlibet eius possessorem transit, nullaque præuia excussione exerceri potest, aliter atque si onus tantum temporale esset, vt cum pluribus obseruari supra numero 21. quod & ipsum vltra ibi relatos, sentiant non obsecrè Guido Pape quest. 576. numero 1. vers. Nisi in aliquibus, vbi inducit optim. Text. in cap. quanto 18. in fin. de usuris, & Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 4. cap. 682. numero 18. sed & in terminis dict. leg. nihil proponi idem obseruauerunt, sic eam multò verius intelligentes Petrus Salazar de usu, & consuetud. capite 11. numero 34. versic. Ex aduerso, & num. 43. Aluar. Valac. consil. 82. numero 7. in fin. Anton. Gamma decif. 30. & 186. vbi que numero 1. Rodrig. de relict. lib. 2. quest. 9. numero 65. circa fin. verlic. Hoc autem submittendum, D. Perez de Lara de annuierf. capite 2. numero 17. (licet pro se citet Flores Diaz, qui id asserit non dixit, imò contrarium postea firmavit, vt vidimus) & cap. 4. num. 16. D. Ioan. del Castil. quotid. controu. tom. 5. cap. 93. §. 11. num. 15. Qui & illud vtiliter addunt, ex sola illa perpetui oneris impositione, nisi & alienationis adit prohibito, aliæve cedant coniectura, non censeri perpetuum maioratum inductum, quæ de re late etiam post alios tractat, sic tandem concludens idem Castillo libro 2. capite 22. à numero 44. & lib. 4. capite 9. à numero 9. quicquid contrarium securè doceat Oterus dict. quest. 5. ex numero 5. magisque probet Felician. dict. capite 3. numero 20. verlic. Contrarium tamen, quasi ex sententia Ancharrani, & aliorum, qui tamen omnes ita simpliciter non docuerunt, vt expendit rectè D. Castillo d. §. 11. num. 5. qui à num. 6. omnia eius sententiæ fundamenta sigillatim destruit, omnino videndus.

Tertium minoris propositionis fundamentum in eo erat, quòd cum seruitutis duæ tantum sint species, realis, & personalis, ius annuæ reditus, in fundo constituti, ad neutram speciem referri potest. Sed non obstat, quia vtrumque vegum esse agnoscimus, si seruitutis nomen propriè, & strictè accipiatur, prout refertur ad seruitutes nominatas, siue quæ certum nomen, & formam à iure acceperunt, quia ius reditus annui tum tali nomine & forma caret, nec propria authoritate percipitur, contra generalem regulam nominatarum seruitutum, tum etiam nec realis seruitutis propriè dici potest, cum prædium non debeatur, sed personæ, nec personalis, cum personam ipsam, cui id ius ab initio constitutum est, egrediatur, idque perpetuò durare aptum sit, dum concedentis fuerit voluntas. Secus si seruitutis vocabulum latius ac generalius usurpetur, prout refertur ad eas seruitutes, quæ est certo careant nomine, nec per omnia nominatarum seruitutum regulas feruent, quandam tamen similitudinem cum illis habent, ob quam earum iure gaudent, vt ad tertium fundi, ex quo debentur, possessorem transeat. Quinimò propriè personales erunt ex parte eius, cui debentur, vltra eius personam non extendendæ, si in illarum constitutione ipsius tantum per-

De seruitutibus.

154 Ione respectus & contemptio habeatur; * irregularitates tamen, & innominatae, vt docuerunt recte Rogerius, & alij Glossatores antiqui, quibus accessit Zynus in Rubrica C. de usufruct. post med. vers. Nunquid sunt plures personales seruitutes, vbi prosequitur in hac verba: Dico quod nominata non sunt plures sed bene sunt plures innominatae, vt si aliquis constituit mihi, quod in fundo suo recipiam omni anno vnum sextarium frumenti, vel vnum modium bladi, &c. & paulo inferius illic: Et dici possunt seruitutes personales innominatae, quae debentur a re personae, Ioannes Faber post Petrum de Bellapertica, quem refert in §. aequi si agat, numero tertio, illic: Quod omnes tales sunt seruitutes personales, & pro ipsa potest agi conuersaria, & illic: & hanc amplectitur vsu canarum, & tota die formantur libelli in conuersaria pro vsibus pascuorum, & expletis forestarum, item & pro tallibus hominum, & pro omni iure incorporali, & in fine, versiculi Vnde non video, ac rursus in §. praediciales, num. mihi 15, alias 33. versic. Praeterea tales praestaciones, illic: Cuius sunt quoddam genus seruitutis, insitunt de aut. Bald. in l. si plures 6. num. 12. ad fin. C. de condit. inferi. illic: Quia imo est seruitus, quae debetur a re personae, sicut illa quod possim de agro tuo quolibet anno recipere mille simam fructuum, vel vnam corbem, & est ista seruitus innominata (tametsi alibi more suo palinodiam canat, nempe in dist. Rubric. Codicis de usufruct. num. 3. versic. Bene concedo.) Guido Papa decisi. 422. in fine illic: Et talis praestatio annua videtur seruitus personalis innominata, Vdalt. Zal. singul. intellectuum, lib. 1. c. 11. & in parat. ad tit. ff. de seruit. n. 2. Ioan. Longoual. in reper. Imperium, vers. Ego vero, ex n. 222. ff. de iuris. omn. iud. Ioan. Coraf. in Rubr. ff. de seruit. n. 29. & in contextu l. 1. n. 124. ad fin. vers. Ego vero. idem num. 10. Franc. Duar. circa fin. versic. Seruitutes autem, ac Petr. Costal. & Eguin. Baro. in l. ut pomum 8. ff. eod. in tit. Fornet. lib. 2. select. cap. 28. Franc. Hothom. lib. 8. obseru. c. 20. versic. De personali, Donel. lib. 11. comment. c. 1. vers. Hac vtilitas, Dom. Anton. Pichard. ad princ. inst. de seruit. num. 21. & 22. Quae sententia ultra plura, quae illi considerant, maxime Hothom. vbi proxime, ex sequentibus etiam probatur.

155 In primis ex l. si quis vnus (alias binas) ad 32. alias 38. vers. Sed et si excipiat, ff. de usufr. vbi postquam Pomponius I. C. docuit, eum qui praedium vrbani, vel rusticum, quod solum habet, alij quocumque titulo tradit, licet seruitutem praedialem in eo sibi excipere, sine referre nequeat, ob defectum alterius praedij, cui illa debeat, iuxta regulam supr. in argumento relatam sub n. 9. posse tamen sibi excipere seruitutem personalem, quae a re personae debeat, veluti vsum fructum, vel vsum, consequenter subiungit in d. vers. Sed et si excipiat, posse etiam excipere similem seruitutem personalem, puta vt pascere ibi propria pecora possit, quoniam est pecora hoc ius pascendi, vbi adest vicinum praedium, inter seruitutes praediales rusticas computatur, lege prima, §. in rusticis, l. 3. in principio, & l. pecoris 4. ff. de seruit. rust. §. inter rusticorum, inst. de seruitut. tamen vbi deficit vicinum praedium, videtur constituta quaedam seruitus personalis innominata similis vsum fructui, vel vsum, puta si talis sit salus venditus in quo, vt ex multis saltibus sola pastio fructus percipiatur, vnde dicitur bosque, o debesa de pasto, id quod primo docuit Accurs. in dicta lege si quis, verbo vales exceptio, versiculo Sol.

licet postea Leniter recedat, cuius priore sententiam, quasi communem amplectitur Bertrand. consilio octuagesimo primo, numero primo, volum. 3. part. 2. ac recte explicat Anton. Faber idem sententiam in rationali ad can. l.

Secundo ex l. pecoris 4. vers. Si tamen, iuncta l. ergo 5. in princip. ff. de seruit. rust. vbi postquam Papinianus I. C. dixerat, pecoris pascendi, & ad aquam appellendi seruitutes, praediales magis esse, quam personales, si praedium dominantis fructus maxime in pecore consistat, rursus in dicto versiculo Si tamen, aliud iuris esse constituit, vbi testator, qui seruitutem imposuit, personam, cui eam praestare voluit, demonstrat, quasi ad commodum eius magis quam praedij eam ipsi seruitutem reliquerit, quia forsitan vltra pecora, praedij culturae necessaria, pluribus aliis abundauerit, ad quae iure illo pascendi, & ad aquam appellendi egeat, quia tunc vice versa non praedialis seruitus censenda erit, sed personalis innominata, vsum fructui nempe, vel vsum similis, quae potius hereditarij aut alij successori non debetur, ille tamen, cui concessa est, eam a quocumque possessore vindicare potest, vt Vlpianus subiungit in dicta lege ergo, sic accipienda, & praecedenti legi annexenda, quemadmodum qualibet alia seruitus vindicari potest, lege prima, in principio, & lege vtriusq. §. 1. ff. si vult per. l. 2. ff. si seruit. vend. quomodo eas leges 4. & 5. recte explicat Duaren. in comment. ad ipsas, Eguin. Baro. ad relatum legem ut pomum, versiculo Primum omnium, Menel. in lege & in prouincialis 3. num. 20. C. de de seruit. & Donel. d. lib. 11. comment. c. 8. versic. Sed quod ad omnes, quicquid aliter cum communi interpretetur Antonius Faber in ration. ad illas leges.

157 Tertio ex l. veluti 6. vers. Sed si vt vasa, ff. de titulo de seruitut. rust. vbi licet cretae eximenda seruitus, quae sui naturae praedialis est, non possit ei constitui, qui fundum vicinum, cuius illa vtilitatem prospiciat, non habeat, iuxta princip. eiusdem l. iuncto §. vlt. l. Praced. si tamen ei, qui praedium vicinum habet, illa non egeat, concedatur vt vglan in eo exerceat, & vasa vendat, adeoque personae, & non fundi contemplatio habeatur, talem seruitutem imponi posse, eamque cum ob huiusmodi causam praedialis esse nequeat, personalem esse vsum fructui potius annumerandam, non obsecut. Pans. I. C. respondit, prosequitur optime Donel. lib. 1. comment. c. 1. in princ. ad vers. Si qua seruitus, & cap. 7. ad finem principii, quicquid aliter Glossae, & Doctores, nimis quidem violenter ac diuinatorie interpretentur, & Oual. ad Donel. d. c. 7. lit. B.

158 Quarto ex l. Lucius 37. ff. illo eodem titulo, rust. praed. vbi aquae ductus ex fonte vsque ad digitum alicui ad domum eius vicinam, vel quocumque ipse voluerit concessus, tam praedialis seruitus esse nequeat, quia non tam praedij, quam personae necessitatem respicit, personali seruituti vsum adnumeratur, adeoque transmissio eius impeditur. Quomodo Textum illum aperte intellexerunt Viniarius in casus positione, Odofredus, Baldus, Angelus, & Florianus ibi, Ioan. Faber in §. aequi si agat, n. 12. alias num. 6. vers. Et hoc vult dicere, inst. de aut. & ibid. Lud. Gomezus notab. 3. n. 11. vers. Sed in casu isto, Duar. in comment. ad relatum l. Lucius Franc. Cremens. sing. 61. constituta est seruitus, vers. Casus singularis, Longoual. in reper. lege imperium, ff. de iurisdict. omnium iudic. numero

numero 223. & 226. Corafius in conex. leg. 1. Digeit. de seruit. numero 124. vers. vltim. & hunc dicit. legis Lucius intellectum, velut receptissimum referunt, ac sequuntur Menoch. de reu. poss. re. me. l. 6. casu 9. n. num. 21. & Menel. ad l. in prouincialis 3. num. 28. C. de seruit. & aqua, tribuentes etiam Accursio gl. 3. ad verbum quocumque Barrol. Alberico, & Paulo Castrensi ibid. Rom. sing. 68. vel 69. (quod mihi est 70. concedo tibi ius) ac Decio conf. 162. (quod mihi est 161. n. 1. vers. Sexto de ista & n. 7. vers. Sexto non obstat) & Iasonius d. §. aequi si agat, notab. 1. num. 31. qui tamen recte inspecti seruitutis personalis non meminere, sed iuris, vel concessionis personalis tantum, quod longe diuersum est, vt tetigit supra & latius postea dicam, idque magis sentit Accurs. verbo Vnum, dom vsum aquae interpretatur idest potestatem, intelligens simplicem facultatem, seu permissionem aquae ducenda, quod magis explicuit Alciat. lib. 2. disputacionum, cap. 7. a quo merito recedunt Longoual. & Coraf. vbi proxime. Intellectus autem Viniarius, Odofr. & aliorum optime comprobatur ex l. vsum aquae 2. ff. de usu & habit. vbi is vsum personalis seruitus dicitur, vt notat ibi Ant. Fab. in rar. dec. vers. At posteriore, maxime adueta l. 1. §. praeterea Labeo 12. ff. de aqua quorid. & ablu. quam in proposito expendunt Coraf. Longoual. Menoch. & Menel. vbi proxime, nosque infra, apertius, ac latius expendemus.

159 Quinto ex l. puer filia 6. ff. de seruit. leg. vbi transeundi per domum hereditariam, a patre filiae relictae, cum eius contemplatione magis quam domus relictae videatur, non plenam, ac realem itineris seruitutem inducit, nempe ipsi domni legatariae debitam, adeoque ad eius heredes transmissibilem, sed personalem potius seruitutem vsum transeundi, legatariae tantum marito, ac familiae, dum illi, viuunt, communicabilem, vt recte pra alius explicat Donel. dicto libro 11. comment. capite 8. vers. vlt. ad fin. quod & ipsum in effectu docuerat Laf. optimum inde casum decidens in lege 2. §. item si facta, numer. 7. ff. de verb. obligat. apertius Menel. in d. l. & in prouincialis, n. 21. & 22.

160 Sexto ex Text. perdifficili, neque haecenus satis percepto in l. Melia 14. §. quidem libertis, ff. de aliment. & cibari. legat. vbi cum testator quidam in regione Africae, vel Aegypti, in qua aqua, ob magnam eius penuriam, venalis est (qua de re plura ex bonis auctoritatibus cumulat Constantius Landus in libello exercitationum, ad eam legem nonnulla etiam Casiodorus libro tertio, variarum epist. vlt.) libertis suis vt alimentum, ita & aquam per fideicommissum reliquit, quatum est de emolumento, ac valore fideicommissi, an scilicet indistincte vtili foret, siue quis in praedio suo cisternas habens, vnde aqua sumi possit, id reliquerit, siue non. Et affirmatim Vlpianus respondet, nempe vtroque casu vtile fideicommissum esse, vt posteriore quidem tantum sit emolumentum in eo fideicommissum, quatum quis aquam sibi esset comparaturus. Rediens vero Vlpian. ad primum casum, quo testator ex cisterna propria aquam reliquit, haec subiungit verba: Nec videri inutile esse fideicommissum, quasi seruitute praedij non possessori vicinia possessionis relicta, quibus vique satis disterte offendit, testatorem cisternam habebat, nihil aliud fideicommissum illo egisse, quam vt seruitutem aquae, ad vsum libertorum necessitatis, praedio suo imponeret; idque pro dubit. rat. assert. quasi inutiliter huiusmodi seruitus re-

linquatur non possessori viciniae possessionis, cum ea sui naturae praedialis sit, nempe aquae haustus, lege prima, & lege si mihi 20. vbi in fine, ff. de seruit. rust. adeoque requirit vicinum praedium, iuxta iuris principia superius commemorata. Cui quidem obiectioni in verbis seqq. maxime illis, Nam & haustus aquae, vt pecoris ad aquam appulsus, est seruitus personae, tamen ei, qui vicinus non est, inutiliter relinquatur, ad eam obicitur Vlpianus respondisse videtur, vt in eorum interpretat, magnopere DD. insudauerint, ac denique locum illum deprauatum esse, nec abique emendatione defendi posse plures putauerint, nempe Longoual. in reper. d. Imperium, ff. de iuris. omn. iud. n. 237. vbi dupliciter eam legem emendat, sic primo legens, Nam et si aqua haustus, vt pecoris ad aquam appulsus, est seruitus per se, non tamen ei, qui vicinus non est, inutiliter relinquatur, & in fine legis, vbi sic scriptum est, haec enim aqua persona relinquatur ita legens, haec enim aquae persona relinquatur, Ioannes Coraf. ad Rubric. ff. de seruitut. num. 70. trigesimo secundo, vbi dupliciter quoque emendat, primo in versiculo Nam & haustus, pro verbo inutiliter, legens vtiliter, deinde in fine legis, pro aqua legens aequae, vt fecit Longoual. retinens tamen numerum singularem, in quo ab eo recessit, Petrus Angustinus Morla in empur. iur. titulo sex. de seruitute, in praed. numero septuagesimo septimo, versiculo Pro qua sententia, qui primam Longoualli emendationem, quam probate le asserit, corrupte refert, & in contrarium sensum detorquet, sublatam dictione non, ante aduerbium tamen, ac si legens: Nam & si aqua haustus seruitus sit per se, tamen ei, qui vicinus non est, inutiliter relinquatur (a quo sumptis nouissime, licet eius non meminere, Anton. Fernandez Otero de passibus, capite decimo octauo, numero vndecimo.) Donel. dicto libro 11. comment. capite 7. versiculo Atque haec sunt, qui ita interpungit, ac legit: Nam & aqua haustus, vt pecoris ad aquam appulsus est seruitus, persona tamen eius, qui vicinus non est, inutiliter relinquatur, vbi Hillig. littera E, aliam refert emendationem Guil. Fortleri, quae eadem est cum prima Longoualli, cuius non meminuit, & Antonius Faber in rationali ad Textum, in lege vsum aquae 21. in principio, ff. de usu & habit. & in lege pecoris 4. ff. de seruit. rust. ad finem, quibus in locis Donelli, quem tamen non refert, emendationem probat. Verum hoc interpretamentum genus velut nimis asperum, merito vitare conantur Hillig. dicta littera E, a versiculo Quid tamen, & Benedicte. Pinell. select. interpretat. libro secundo, cap. 11. num. 14. 15. & 16. aliter, atque aliter, retenta vulgari lectione, nodum dissoluerit tentantes; quod tamen parum feliciter (me hercle) praestiterunt. Tum quia non omnino difficultatem enertant, ex eo petitam, quod sententia versiculo Nam & haustus, obiectioni propositae coherere non videatur, neque vt eam submoueat, neque vt confirmet, cum mihi Vlpianus seruitutem personae vocet, quam prius praedij dixerat, & nihilominus ei neget quoddam mere praediali tantum iure negatur, personali vero conceditur, vt valeat absque vicino praedio, seu ex legibus haecenus perpenis, & inductis satis perspicue deducitur. Tum etiam, quia & in communem errorem, infra a nobis taxandum incidunt, putantes ex fideicommissum illo aquae, quod ex testatoris praedio relictum est, non seruitutem personalem, a re personae debitam, sed personale tantum debitum resultare.

161 Quapropter ego, re maturè perpensa, iam diu arbitratum sum, Vlpianum satis quidem diserte (ni fallor) nec aduersus iuris principia, sed iuxta ea potius, obiectiōni à se proposite respondisse, non quidem à veris. vlt. ut duo precedentes sub vna parentesi includendi sint, vt Gloff. & Doctores communiter putarunt, & ex neothericis tam illi, qui emendatricem admoerunt manum, vno excepto Corasio, quam qui non admoerunt, vt Oñual. Hillig. & Benedictus Pinel. sed potius à relato versiculo Nam & haustus, immèdiatè sequenti quod recti sermonis rationi magis congruit. Vult enim Vlpian. hæc non esse pignantia, seruitutem, quæ sui natura prædialis sit, esse etiam ex accidenti personalem, siue solum personæ vtilitatem respicientem, ac rursus ex eo capite quo prædialis est, siue ad prædij tantum vtilitatem conceditur, requirere vicinum prædium. Nec enim hoc tollit, quin si talis seruitus sui natura prædialis, non inuita alterius prædij concedatur, sed personæ tantum, personalis omnino iudicetur, nec proinde vitietur ex defectu vicini prædij; potest enim vna & eadem res secundum diuersos respectus diuersimode censeri, lege Papinianus 8. §. sed nec impuberis, vbi notat Gloff. 1. ad finem, & Angel. numero tertio, alia iura citans, ff. de inoff. testam. lege si ades mee 31. aliis 32. vbi Gl. verbo dua, & Angel. ad finem, qui eam vt notabilem commendat, ff. de seruit. urb. præd. lege miles 77. §. pro parte, ff. de legat. 2. cap. à collatione 11. de appellat. in 6. tradunt in optimo proposito Abbas Panorm. in capite fin. numero 17. de consuetud. & in capite cum in tua 30. numero 7. versic. Sol. de decimis, Ripa in lege generaliter, numero 122. Codice de reuocand. donat. & post alios Tiraquellus alia iura, & Glossas cumulans de retractu consang. §. 1. gloff. 18. numero 22. & 23. §. 8. gloff. 3. numero 18. versiculo Nec inconueniens, & de nobilit. capite 28. numero 12. & 13. & ad legem connubial. gloff. 1. parte 9. numero 157. & 163. Menoch. de recuper. remed. 1. numero 36. & 37. & de arbitrar. libro 2. casu 82. à numero 16. Zeruanes ad l. 9. Tauri, numero 123. cum tribus sequentibus. Vt autem legitimus hic Vlpiani sensus constet, verba eius sigillatim perpendenda, & exponenda sunt. Ait itaque: Nam & aquæ haustus, vt pecoris ad aquam appulsus, est seruitus persona (vbi dictio & idem valens quod etiam, inuigenda est in constructione verbo seruitus, quasi dicat, est & seruitus persona, hoc est non tantum est seruitus prædij, origine ipsa inspecta, Text. sic intelligendus in l. si mihi 20. §. vlt. ff. de seruit. rust.).

Nec obstat Textus à nobis in argumento expressus numero nono, ad finem, in dicta lege vt pomum, illic: Vt pomum decerpere liceat, & vt spatia, & canere in alieno possimus, seruitus imponi non potest. Ex qua quidem lege non obicitè deduci videtur, has, & similes concessiones, vel præstationes annuas, non esse seruitutes, sed personales obligationes, atque ita in terminis docuit Gloff. ibi, verbo non potest, in fine similis verbo valet exceptio, ad fin. in dict. l. si quis alicui, ff. de legat. 1. §. si tibi iter, ff. de actione emptio. nis. Quinimo ad eodè vicinum desideratur prædium, vt nullum debeat esse intermedium, quod seruitutis vtilitatem impediatur, lege si ades 38. lege nemo 39. ff. de seruit. urb. præd. lege qui sella 7. §. vltimo, & lege finali, ff. de seruit. rustie, cum similibus quibus vltra ordinarios addendi sunt Cæpol. de seruitur. urb. capite 18. numero mihi 6. Morla in emporio dicto titulo 6. de seruitute, in

concedantur ad vnas, frumenta, vel legumina, vnde denique collecta, premenda vel exprimenda, tunc vtique necdum vicinum prædium non habent, sed & eo penitus carenti consisti rectè poterunt. Hæc enim aqua (denique Vlpianus subiungit, ad propositam hypothesim rediens) persona relinquatur, hoc est, huius aquæ hauriendæ seruitus, tametsi sui natura prædialis sit, quæ dicitur aquæ haustus, vt & cætera seruitutes, exempli gratia nuper commemorata, natura sua prædiales sunt, tamen ex accidenti, provt & illis contingit, personæ relinquatur, siue eius tantum contemplatione, alimentorum scilicet gratia; ob magnam aquæ indigentiam in regione illa, adeoque ex hac causa, illarum instar, personalis seruitus à prædio personæ debita censenda est, vsui nempe similis, quæ etiam non habenti prædium rectè constituitur. Quomodo illius §. verba accepta, planissima quidem sunt, nec dubito quin hæc eorum interpretationem hæctenus abstrusam viri quotquot sunt docti probaturi sint.

Tandem pro vtilissima hac sententia, quam tuemur, facit elegans Textus in lege prima, §. præterea Labeo 12. (cuius memini supra) numero 158. ad finem.) & §. præterea illud 23. inuito §. & datur 43. ff. de aqua quodid. & astu. vbi pro iure ducendæ aquæ, quotidianæ, vel astuæ, non tantum quæ prædio, sed & quæ soli personæ concessa est, illius tituli interdicitur, adeoque possessorium remedium conceditur; ergo ius illud licet sui natura merè siue ex omni parte reale sit, tamen vbi soli personæ datur, non solum personalem obligationem, sed seruitutem quandam personalem innominatam, similem usufructui, vel vsui inducet, pro qua realem actionem competere certum est, ac diximus supra. Consequenter probatur ex receptissima Bartoli doctrina in lege finali, per Textum, ibi ff. quorum bonorum, quod nimirum possessorium remedium minime competet, vbi adest tantum obligatio personalis, quam licet nonnullis reclamantibus, veriorum dicunt Ripa ibi, numero secundo, Tiraquellus de retractu consang. §. 32. gloff. 1. numero 79. Antonius Gomez ad legem 45. Tau. numero 172. post principium, versiculo Quia in obligationibus, Gregor. Lopez ad legem vndecimam, gloff. vltim. circa medium, versiculo Nota etiam titulo 13. partit. 5. Menochius de recuper. possess. remed. 1. numero 87. ad medium, versiculo Nullum autem possessorium iudicium. Et in terminis nostris Coras. ad legem vt pomum 8. in princip. n. 12. vers. Aut sit eius iuris concessio, ff. de seruit.

163 Nec obstat Textus à nobis in argumento expressus numero nono, ad finem, in dicta lege vt pomum, illic: Vt pomum decerpere liceat, & vt spatia, & canere in alieno possimus, seruitus imponi non potest. Ex qua quidem lege non obicitè deduci videtur, has, & similes concessiones, vel præstationes annuas, non esse seruitutes, sed personales obligationes, atque ita in terminis docuit Gloff. ibi, verbo non potest, in fine similis verbo valet exceptio, ad fin. in dict. l. si quis alicui, ff. de legat. 1. §. si tibi iter, ff. de actione emptio. nis. Quinimo ad eodè vicinum desideratur prædium, vt nullum debeat esse intermedium, quod seruitutis vtilitatem impediatur, lege si ades 38. lege nemo 39. ff. de seruit. urb. præd. lege qui sella 7. §. vltimo, & lege finali, ff. de seruit. rustie, cum similibus quibus vltra ordinarios addendi sunt Cæpol. de seruitur. urb. capite 18. numero mihi 6. Morla in emporio dicto titulo 6. de seruitute, in

& sequuntur Alexander consilio decimo octauo, numero tertio, volumine quinto. Petrus Philippus Cornelius consilio 63. numero octauo, volumine 4. Iason. numero decimo octauo, versiculo Mihi placet, & Ludouicus Gomez. numero quarto, in §. aquæ si agat, institutione de actio re. Zapol. de seruit. urb. præd. capite secundo, numero septimo aliis 18. & 19. iuxta nouiorem edit. & de seruit. rustie, capite 4. aliis 86. numero 2. aliis 6. versiculo. Secundo casu princip. Constantinus Landus in libello exercitation. ad relatum legem Mela, Conan. commentariis iuris civilis libro quarto, capite decimo, numero primo, versiculo. Multo minus, D. Anton. Padius, in lege, & in provinciali 3. numero vigesimo quinto, Codice, de seruit. Menochius, de retentione, possessione, remed. 6. numero 45. versiculo. Altera fuit opinio, in dicto numero 46. & 47. in principio, & in fine, Petrus Augustinus Morla in emporio iuris dicto titulo sexto, de seruit. in præd. numero 77. versiculo. Ego vero, Petrus Barbosa in lege quia tale, numero 47. in fine, Digestus soluto matrimonio, Benedictus Pinellus dicto libro secundo, silect. capite vndecimo, numero vltimo, Antonus Fab. in rationali ad Text. in dicta lege, vt pomum, Anton. Fernandez de Otero de pascuis, & iure pascendi, capite decimo octauo, numero decimo. Quia * respondemus, eiusmodi doctrinam, tametsi crebrius receptam, in puncto quidem iuris perquam falsam esse, meritòque contrariam placuisse magis Rogerio, & aliis, quos retulimus numero 154. ex vrgentissimis, ac inuitabilibus fundamentis, quæ à numero sequenti latè expendimus. Nec commone sententiam inuadit dicta lex, vt pomum, quæ tantum loquitur de seruitute reali, seu prædiali, simplici seruitutis nomine quasi per antonomasiam intellecta, secundum mox referendos, quam imponi posse negatur in illis casibus, ob defectum prædij dominantis, cuius illa vtilitati prospiciat, vt Glossa Odofredus, Bartolus, & cæteri communiter ibi pro competo habent, Conan. dicto capite decimo, numero primo, Morla dicto libro sexto, numero 76. versiculo. Quare vrgentissimum, tantum dubitantes an cum seruitus prædialis in casibus illius legis ex ea ratione imponi nequeat, saltem personalis imponi possit, & hoc negantes, per nonnulla iura, quæ in longè diuersis terminis loquuntur, vt ad eorum intellectum obseruauimus supra ex numero 148. Porro in dicta lege vt pomum personalis seruitus minime negatur, & aliis constat, eam etiam in sola amenitate considerari, lege 3. in principio, ff. de aqua quotidiana & astuæ, lege comparit 16. §. 1. versiculo. Sed si amenitas, ff. quod vi, aut clam, quicquid relinquatur Quint. libro vigesimo quarto, obseruat. capite 22. & Benedictus Pinellus dicto libro secundo silect. capite 11. ex numero 5. Accedit quod nec ratio, qua Doctores committere fatentur nisi decisionem licite legis vt pomum, excludit personalem actionem, sed solum realem, ad quam vicinum prædium, cui debeatur, necessario exigitur, lege tenetur 6. §. 1. tibi iter, ff. de actione emptio. nis. Quinimo ad eodè vicinum desideratur prædium, vt nullum debeat esse intermedium, quod seruitutis vtilitatem impediatur, lege si ades 38. lege nemo 39. ff. de seruit. urb. præd. lege qui sella 7. §. vltimo, & lege finali, ff. de seruit. rustie, cum similibus quibus vltra ordinarios addendi sunt Cæpol. de seruitur. urb. capite 18. numero mihi 6. Morla in emporio dicto titulo 6. de seruitute, in

prælud. numero vigesimo octauo versiculo. Neque obstat, & numero 65. 66. & 67. Donel. & ad eum Hilligius alios in notis congerens libro vndecimo, comment. capite 2. D. Valençuel. consilio 20. numero 32. cum nonnullis precedentibus. Cum igitur in casibus dicta lege, vt pomum, seruitus realis excludatur ex ratione, quæ personalis minime conuenit, tantum abest vt personalis censetur excludi, vt imò admittitur potius videatur, velut altera seruitutis species, quæ sola superest, tum per argumentum à ratione legis cessante, leg. adigere 6. §. quannis, Digestus de iure patron. cum vulg. tum etiam ex alia regula quod exclusio vnus est inclusio alterius, lege cum prator 12. ff. de iudic. capite nonne 5. de præsumptionibus, cum similibus quomodò melius legem illam vt pomum intellexerunt, licet non ita explicent, Coras. ibi numero 83. circa finem, versiculo. Expeditior, iunctis duobus numeris sequentibus, & Eguinar. Baro ante medium, versiculo. Mihi vero, in dictis quæ ipse tradit ad legem 1. eiusdem tituli circa finem, versiculo. Alioqui, Donellus dicto libro vndecimo, comment. capite 1. versiculo. Hæc vtilitas, D. Ioannes à Pareja in otio quadrimestri 2. parte numero 57.

Nec admittenda in primis est distinctio Imola 164 in lege cum seruis 39. §. si quis alicui, ad finem, ff. de legat. 1. relata, ac partim recepta à Iafone, in dicto, §. aquæ si agat, numero 18. institut. de actio. inter annum concessionem super fundo factam, in qua veniat aliquid determinatum, puta certus numerus modiorum tritici, vel amphorum vini, vt hæc personale tantum debitum indicat, atque ita procedat communis glossarum sententia; & eam concessionem, in qua veniat aliquid indeterminatum, quod potest accipere determinationem secundum necessitatem personæ, puta vt possit suis pomis, vel legumina ex fundo concedentis percipere pro vsu suo, vt tunc fit seruitus personalis innominata, similis vsui, & sic procedat, posterior sententia Rogerij, & sequacium. Apertè namque conuenitur vel ex eo, quod reuera sola seruitus personalis vsus indeterminationem vtilitatis habet, quæ ex circumstantiis potest esse maior, vel minor, cæteræ verò personales seruitutes determinatam, ac certam vtilitatem habent, nempe vsufructus, omnium fundi fructuum, vel partium fundi, aut bonorum, in qua relictus, vel constitutus est, lege 1. lege etiam partis 43. aliis 50. ff. de usufruct. lege 1. §. si usufructus 9. ff. ad legem falcid. habitatio, totius domus, vel partis, in qua concessa est, lege 2. §. domus, l. si habitatio 10. ff. de vsu, & habitat. §. vlt. cum relatis à D. Pichard. num. 2. inft. eod. Sed & prædiales seruitutes plerumque certum modum designatum habent, vt itineris, actus, & viz. l. 1. 2. & 3. & lege qui sella 7. in principio, ff. de seruitur. rustie, præd. princip. institut. de seruitute, & aqueductus vsque ad digitum in lege Lucius 37. ff. illo titulo de seruitur. rustie. prædiorum, cur non igitur & seruitus cæteræ quantitatis fructuum, vel estimationis eius in fauorem alicuius fundo imponi poterit.

Rursus nec admitti omnino debet distinctio 167 Fulgij, quæ & præcedentem complectitur in lege pecoris quarto, numero quinto, Digestus de seruitur. rustie. recepta à Corneo consilio 188. numero secundo, circa medium, versiculo Raphael autem, volumine 4. Corasius in dicta lege vt pomum numero 12. versic. Aut sit, Diu. Ioannes

del. Castillo controuersiarum tom. 1. sine de usufruct. capite 49. numero vigesimotertio, inter concessionem annuam, alicui in fundo factam verbis ad eum relatis, ita ut ipse auctoritate propria utilitatem capiat; & factam verbis relatis ad concedentem, vel eius heredem, ita ut de manu eius utilitas sit accipienda, ut prior concessio personalem in fundo seruitutem inducat, iuxta sententiam Rogerij, & sequacium, quam defendimus, per iura quae in argumento expendi numero undecimo, posterior vero personale tantum ius seu debitum, aduersus concedentem, vel eius heredem dumtaxat exercendum, non etiam aduersus tertium fundi possessorem; iuxta receptiorem Accursij, & aliorum sententiam. Nam & haec distinctio simpliciter accepta vera non est, aut enim annua concessio ab initio facta non est in fundo, sed promissa, vel legata tantum, & fundus ad promissionis, vel legati executionem demonstratus est, qui quidem casus non est nollet, ut mox dicemus, & in eo quidem verissimam esse fateor, nullam in fundo seruitutem constitutam esse, neque realem, neque personalem, sed concedentem, vel eius heredem personaliter tantum obligatum esse, ex his, quae ad interpretat. lege fin. §. fin. ff. de contrahenda emptione, cum similibus supra late dixi a numero 147. ad 151. Ant concessio annua facta est ab initio in fundo ad fauorem certae personae, quo solo casu interpretum controuersia versatur; in hoc autem longe verius est, ut personalis seruitus innominata videatur in fundo inducta, nihil interesse vtrum is, cui ius in illo concessum est, ipsius utilitatem propria manu capiat, vel e manu concedentis, aut heredis eius; nam licet in seruitutibus personalibus nominatis regulare sit, ut propria auctoritate percipiantur, earum tamen substantia non repugnat, quod & aliena capiantur manu, quia ad rationem & substantiam seruitutis id tantum principaliter attenditur, quod praedij seruientis ius, & libertatem diminuant, quae scilicet eius dominus alioquin gauderet, & alterius praedij, vel personae cui debentur utilitatem respiciant, lege quoties decima quinta, illic: Nec hominum, nec praediorum seruitutes sunt, quia nihil vicinorum interest, ff. de seruitute, lege ergo quinta in fine, illic: Non ultra posse, quam quatenus ad eum ipsum fundum opus sit, & lege qui (alias is qui) duo praedia vigesimo nono, verficulo. Respondi, illic: Nihil amplius quam quod ipsius fundi succandi causa deriuaret, ff. de seruit. rustic. lege de popillo quinta, §. & bellè sext. P. diu. verficulo. Impositam, illic: Postquam ius suum diminuit, alterius auxit, id est postea quam seruitutem adibus suis imposuit, ff. de noui operis nunciacione, lege 1. in principio illic: Para seruirse dellas, a pro de las luyas, & verficulo. E autem ostra seruitutibus, que gana ome en las cosas agenas para pro de in persona, titulo 31. parita tertia. cum his, que circa seruitutis distinctiorem, & explicationem tradiderit Bartolus, numero septimo, & ceteri communiter in lege 1. ff. de seruitute, Cepol. in tractatu de seruitutis urban. capite primo, & secundo, Menesius, in Rubrica, Codice de seruitute, numero 8. Morla in empirio iuris titulo sexto, in preiud. numero 28. a verficulo. Est autem, & numero 65. D. Pichard. ad Rubrica, insit. de seruit. n. 1. D. Ioan. del Castil. de usufr. dicto capite 49. numero 3. & 6. Conan. & Donel. commentariis iuris civilis ille libro quarto, capite septimo, in principio, hic vero capite vigesimoprimum, circa finem princip. & verficulo. Haec de verbe,

& libro undecimo, capite 1. verficulo. Haec veritas. Porro praedij ius ac libertas ex onere, ei iniuncto in fauorem certae personae, non tantum minuitur, illiusque personae utilitas adicitur, cum eam percipit auctoritate propria, sed etiam cum percipit a possessore praedij, qui ipsius praedij intuitu reditum vel pensionem debet; nam ab ipsa re deberi dicitur, lege usufructu 7. §. quoniam igitur, aliis lege hactenus 8. verficulo. Quoniam & alia, ff. de usufruct. cum similibus relatis supra numero decimo-tercio, ergo & hoc vltimo casu onus fundo in fauorem certae personae impositum, non minus dicitur seruitus, a re personae debita, quae cum per omnia non conueniat nominatis huius generis seruitutibus, erit irregularis, & innominata.

Ex quibus constat, quod licet quae diximus 168 proprie procedant in concessionibus merè personalibus, alicui in fundo factis, hoc est eius personam non egredientibus, nec ad successorem etiam vniuersalem transeuntibus, quia haec magis assimulantur seruitutibus personalibus nominatis, quae cum persona eorum, quibus conceduntur finiuntur, tamen ex rationis identitate non minus locum habebunt in concessionibus non merè personalibus ex parte eius, qui fiunt, sed pro ipso, & successoribus perpetuo vel quasi in fundo factis, quales sunt annuae praestaciones per censualem contractum in fundo subingato constitutae; nam & haec dici possunt seruitutes personales innominatae, saltem largè sumpto vocabulo, quia magis a regulis nominatarum discrepant, aut quasi seruitutes, ut non male vocantur a pluribus ex his quos retuli dissertatione praecedenti, numero duodecimo, lateque secutas sum a numero vigesimo sexto, maxime Hieronymus Fernandez Otero post Nauarum & alios a se relatos, in distinctione, variaram inuicem quaestionum parte secunda, quaestio prima, numero sexto. Sed nec alia ratione seruitutis nomen eis plures negant, quam quia generaliter inficiantur seruitutes personales innominatae, cum communi relata supra numero 163. contra vltiorem, relata numero 154. lateque a nobis ex numero sequenti defensam, ut praeter aliis videre est apud Franciscum Milanensem, qui in iure reditus annui nominatum loquitur, decis. Sicil. 7. numero 45. libro secundo, si igitur illas generaliter admitterent, non aequè seruitutis nomen saltem largo modo negarent iuri anni census. Id quod ex eo quoque non male confirmari potest, quod etiam verum sit huiusmodi annuarum praestacionum iura, perpetuo super re imposita, proprie, ac strictè seruitutes non esse, sed onera rei cohaerentia, ut aduertit rectè Donellus dicto libro 9. commentar. capite vigesimoprimum, verficulo. Postremo tributa, oneraque etiam vocat, & largè hypothecas, ob dictionem super, sub qua imponuntur, D. Perez de Lara de annuif. libro primo, capite secundo, numero undecimo, & duo decimo, tamen id non alia ratione procedit, quam quod expedit res, vi sua sub generali nomine comprehensas, propriis, ac separatis nominibus distingui, quo magis scilicet res singulae, singulis verbis ad speciem certam traductis, intelligantur, ut docet, & explicat Imper. Iustin. in l. alio autem modo, institutio. quibus testament. infirm. & ex aliis quoque probat, & confirmat eleganter idem Donel. libro duodecimo, commentar. capite 8. verficulo. Sed dum conueniat, circa finem, egoque in simili obseruauit quondam in method. enarration. lege contractus, ff. de regula

lis iuris. Salmanticae typis mandata anno 1617. capite primo, numero quarto. Seruitutes * namque personales duplici respectu tales dicuntur, & a realibus, seu praedialibus separantur scilicet tam ex eo, quod a re personae debeantur, non alteri rei, quam quod personam ipsam cui debentur non egrediantur, lege 3. §. finali, ff. quibus mod. usufruct. amitt. cum similibus in argumento relatis 170 sub numero decimo. At vero alia onera, * perpetuo vel quasi, rei imposita, siue ex priuata conuentione, aut dispositione, quae in specie onerum nomen retinent, siue auctoritate Principis in eius vel Reipublicae fauorem, quae & patrimonialia munera, census, pensionationes, in tributiones, vel tributa, variisque aliis nominibus iuxta materiam subiectam nuncupantur, lege si sterili vigesimo primo, §. 1. illic: Non dicat de tributo, ff. de action. empti, lege 1. §. 1. & lege fin. §. patrimoniarum 18. cum sequentibus, ff. de muner. & honor. leg. forma 4. lege cum possessor §. cum suis §§. ff. de censibus, lege munus tributa decima - octaua, ff. de verborum significat. & integr. ritual. Codice,

si propter public. pensat. & Codice sine censu, vel reliq. & Codice de annon. & tribut. libro decimo, vno tantum respectu seruitutes personales dici possunt, scilicet, quatenus a re personae debentur, non etiam alio, quod cum persona extinguitur, quo inspecto reales potius dicenda essent, cum ad heredes transeant, ergo seruitutes innominatae, paulò latius usurpato vocabulo, aut quasi seruitutes non male dicuntur, nominatarum tantum personalium, quam realium naturam participantes, & cum vtriusque in eo conuenientes, quod rei principaliter inhaerent, & a quocumque eius possessore vendicari possunt, ex his quae numero 156. & alibi saepe diximus. Nec nouum est, ut res quae perpetuam utilitatem habet, ad heredes transitoriam, aequiparetur rei, utilitatem tantum personalem pro tempore vitae habenti, cum id in feudo videamus, quod usufructui aequiparatur in capite primo, §. Huius autem, verficulo. Usufructus vero, titulo vigesimotertio. Beneficium quid sit, & quibus mod. amitt. libro secundo feudorum, cuius in simili memini num. 24.

